

Het Sliedrechts dialect

(173)

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging
"Sliedrecht")

OORLOGSTIJD

"Toe in de maaidaage van 1940 d'n oorlog uitbrak, scharrelde ik zô'n bietjie in Alblasserdam. 's Zaeterdas wier d'n Dam daer gebomberdeerd en die zondag d'r op Blesgraef. Paopendrecht zat vol mè mense uit de Betuwe, die geëvacueerd wazze. Ze wazze mè bôtjies gekomme en de boere hadde de koeie meegebracht. In Dordt zatte d'r al Duitsers, dus die scheepies mosse in Paopendrecht gelost worde, omdà ze nie vedder konne.

't Wier bij de slaoger waer 'k waarkte netuurlijk aarg druk mit aal die mense d'r bij. 't Was al gaauw veul klante, mor gêên vlees meer. De slaoger zee: " 'k Gao naer d'n burgemêester, want 'k weet nie wà 'k d'r aan doen mot." De oplossing lag bij de burgemêester nogal voor de hand, want hij zee: " Ze ete d'r aaige koeie mor op! Haolt ze mor uit de waai en slachte mor. " D'n baos zee nog, dà dat toch zô mor nie kon, je kon toch zô mor gêên koeie uit 't land gaon haole! D'n burgemêester zee: " 't Is oorlog en die mense motte ok ete en azzie de rôôje koeie neemt dan hê je de goeje, want wij hebbe hier allêên mor zwartes." Dus we kregen 't aarg druk.

's Maondas bin 'k toch naer Alblasserdam gegaon, êêder kò je d'r nie komme. D'r wazze aalemael soldaote die je trug stuurde. Op d'n Dam lag aales in puinpoejer en hier en daer rôôkte 't nog. 'k Ben over aale rommel heengeklomme en toe 'k bij m'n maaisie aan kwam wis 'k nie wà 'k zag. Aale ruite lagge d'r uit, de gerdijne wazze kepot, en de schaol mit aerpel sting op de taofel. Laeter bleek, dat dat de piepers van 's zaeterdas nog wazze.

Aales was uitgesturreve, een hôôp wazze d'r richting Oud-Alblas gevluht. 'k Ben toe hêêmel rond gaon fietse, naer Oud-Alblas, Blesgraef, Meulenaersgraef tot aan d'n Vuilendam en langs d'n andere kant trug. Dinsdassaeves vong 'k 'r pas trug. 't Was aarg anstig gewist, want ze weunde vlak bij d'n Dam, waer dat bomberdement gewist was. 'k Glôôf dat 'r bekant wel veertig mense gesneuveld wazze.

Toch had d'n oorlog ok wel 's wat spannends. 'k Gong wel 's bij mense die 'n vaarke of 'n schaep hadde, slachte. Dat mos netuurlijk klandestien gebeure, want 't moch nie, mor ja, d'r moch zô veul nie, en zô hà 'k nog 's 'n karremanaodjie of 'n stuksie spek. D'r was êêne drukke week bij en dat kwam zô: Iemand doch dat ie 't zelf wel zou kanne en daerom had ie iets gemaakt, dat 't schietmasker mos vervange. Iets mit 'n ijzere pin en z'n buurman mos t'r mit de voorhaomer 'n klap op geve as hij zelf 't apperaot vast hieuw. Toe 't zô wijd was om te slaon, schudde 't vaarke net z'n kop, hij hà zeker nog gêên zin en.....mis netuurlijk! Wel kreeg 't 'n klap mit de voorhaomer en 't vaarke rende snaauwend d'n dijk op! Laeter hebbe ze 't bêêst tò nog in z'n hok gekrege, mor iemand had de C.C.D. (Crisis Contrôle Dienst) gewaorschouwd, want je moch gêên vaarkes houwe en verraegers wazze d'r aaltijd wel. 's Oches vroeg kwamme ze bij die mense twêê vaarkes in beslag neme. D'r was 'n hôôp bekijks, d'n dijk liep uit zôgezeed. 'n Klaain jong riep nog: "Ons vaarke krijg ie toch lekker niet, uuulep!" Veul mense in de buurt, die ok 'n vaarke in 't schuurtie hadde, begonnen 'm te knijpe. Zôdoende hê 'k 'r die week wel vier geslacht. Je mos wel uitkijke, want 'r was 'n pliesie die zô 'n bietjie op me loerde. Hij hê me glôôf 'k wel drie keer aangehouwe, mor 'k liet aaltijd de spulle die 'k nôôdig had om te slachte, ophaole deur de mense waer 't vaarke van was en ok weer d'n aanderen dag trugbrenge, mit 'n stuksie spek netuurlijk. 'k Had dus nooit wà bij me as 'k 's aeves laet weer naer huis toe gong.

Netuurlijk was 't 'n rottijd, mor voor 'n jonge jonge zat 'r veul varrejaosie in ok. Je beleefde aaltijd wel wat!"

Reacties: R. Buizert. Weresteijn 1. Tel. 12035.

K. Lissenburg- v. Genderen. Tel. 15368.